

АТОМНИК УКРАЇНИ

№ 45—46 (363—364) 8—15 листопада 2007 року
Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

У ЦК АТОМПРОФСПІЛКИ

НАЛАШТОВАНІСТЬ НА КОНСТРУКТИВНУ РОБОТУ

Порядок денний чергового засідання Президії ЦК профспілки, що відбулося наприкінці жовтня, містив більш як півтора десятка питань, але основну увагу члени Президії зосередили на обговоренні перших двох питань: „Про проведення II Пленуму ЦК профспілки” і „Про посилення контролю за дотриманням законодавства про працю”.

За пропозицією Голови Атомпрофспілки Валерія Матова, який проводив засідання, Президією було прийнято рішення про скликання другого Пленуму ЦК 17 грудня 2007 року у м. Одеса, на базі санаторію МНС України „Одеський”.

Пленарному зібранню передуватиме дводенний (12—14 листопада, у м. Одеса) семінар з управління фінансами профспілки для голів і бухгалтерів первинних і об'єднаних організацій профспілки. У рамках цього семінару 14—15 листопада відбудуться чергове засідання Президії ЦК профспілки та засідання робочої групи з підготовки окремих питань, що розглядатимуться на Пленумі.

Говорячи про роботу щодо здійснення громадського контролю за дотриманням законодавства про працю, завідувач відділу правової роботи Атомпрофспілки Надія Кручинська зазначила на засіданні, що за перше півріччя 2007 року на 39 підприємствах та в організаціях під час проведення 47 перевірок було виявлено 58,94 порушень. У зв'язку з цим роботодавцям було надіслано 31 письмове подання, три — органам виконавчої влади та місцевого самоврядування, 296 порушень законодавства вже усунуто. Для захисту порушених прав у судовому порядку за січень—червень поточного року складено 223 позовні заяви. Розглянуто 119 скарг та звернень. Представництво інтересів 106 членів профспілки у судах здійснювалося працівниками правової служби профспілки. На користь позивачів було винесено 35 позитивних судових рішень. Порівняно з минулим роком кількість членів профспілки, інтереси яких були представлені у суді, збільшилася у сім разів. Але загальна кількість виявлених порушень залишається значною, підкреслила Н. Кручинська, проти аналогічного періоду минулого року — зросло число порушень законодавства з питань оплати праці, гарантій та компенсацій, що, безумовно, потребує посилення вимогливості до роботодавців та подальшої активізації правозахисної роботи Атомпрофспілки. З приводу цього Президія ухвалила розгорнуте рішення.

На засіданні було обговорено підсумки участі збірної команди Атомпрофспілки у фінальних змаганнях Всеукраїнської спартакиади трудящих промислової сфери і транспорту (докладніша інформація буде надрукована. — Прим. редакції „АУ”) та прийнято рішення щодо проведення урочистого пленуму ЦФСК „Атом України”, присвяченого 15-річчю від дня його утворення.

Президія схвалила „Положення про умови огляду-конкурсу на кращу роботу організацій молоді первинних та об'єднаних організацій профспілки”, а також затвердила „План основних заходів Спілки молоді Атомпрофспілки на 2008 рік”.

Розглянувши відповідне звернення працівників первинної організації дирекції державного концерну „Укратомпром”, Президія ЦК прийняла рішення про включення до складу Атомпрофспілки вищеназваної профспілкової організації, яку очолює Світлана Бандурко.

ТРУДОВА АТОМНА ЗМІНА

СТРАТЕГИЧЕСКИЙ РЕСУРС «МОЛОДОСТИ» АЭС

Запорожская АЭС впервые приняла на своей площадке молодых работников со всех АЭС Украины, которые соревнуются в своем мастерстве за право называться лучшим в своей профессии. Это звание действительно почетно, ведь победители по праву будут считаться лучшими специалистами энергетики Украины.

Участники конкурса, — делегация порядка 50 человек, победители внутристанционных конкурсов — приехали в Энергодар 24 октября. В этот день состоялось организационное совещание, и обзорная экскурсия на 5-й, 6-й энергоблоки и на СХОЯТ.

На организационном совещании были представлены участники конкурса и их наставники от каждой станции. Ривенская АЭС командировала на состязание 8 человек, Хмельницкая и Южно-Украинская — по 10 своих работников. Среди участников также были 4 человека от ОП «Атомэнергомах». И еще трое молодых специа-

Фото Николая КУЛАГИНА

Отраслевой конкурс профессионального мастерства среди молодых работников проходит под названием „Лучший по профессии”. На снимке: за каждым движением электрослесаря-конкурсанта внимательно следило строгое жюри...

листов от ВостГОКа (горно-обогатительного комбината) приехали на ЗАЭС перенимать опыт проведения таких мероприятий.

В числе прибывшей делегации были и независимые наблюдатели по каждому направлению, в котором проводился конкурс. Это тоже молодые работники, специалисты в той или иной области. Причем их целью было не столько понаблюдать за процессом соревнований, сколько перенять опыт, ведь конкурс на Запорожской АЭС имеет самый большой стаж — в следующем году будет 10 лет.

Непосредственно сам конкурс проходил в четверг, 26 октября. Конкурсанты, наставники, помощники, наблюдатели, инструкторы учебно-тренировочного центра, разошлись по цехам, где прохо-

дили конкурсы по пяти профессиям: дозиметрист-дежурный; электрослесарь по ремонту и обслуживанию средств автоматики средств измерений; электромонтер по обслуживанию электрического оборудования станций; токарь; лаборант химического анализа. Перед началом соревнований конкурсанты прошли заседание конкурсной комиссии (она же жюри), где председатели комиссий — руководители цехов Запорожской АЭС, еще раз определили задачи членов комиссии, обсудили рабочие моменты и пожелали всем конкурсантам победы. (Окончание на 2-й стр.)

СВЯТО ДП НАЕК „ЕНЕРГОАТОМ” — ОЦІНКА ЗДОБУТКІВ

Атомпрофспілка й надалі дбатиме про гідні умови праці і життя атомників

„Енергоатом” відсвяткував своє 11-річчя в Академічному театрі ім. Лесі Українки. Відкриваючи урочистий вечір, президент ДП НАЕК „Енергоатом” Андрій Деркач привітав усіх працівників Компанії з річницею її створення та відзначив, що за цей час атомники України зуміли не лише зберегти, а й примножити потенціал стратегічної галузі вітчизняної енергетики, зробивши значний внесок у зміцнення економічної незалежності держави, її енергетичної безпеки.

„Компанія продовжує нарощувати виробництво електроенергії, неухильно дбаючи про підвищення рівня безпеки. Помітно зменшилася кількість порушень у роботі АЕС. Нинішнього року введено в дію другий гідроагрегат Ташлицької ГАЕС, вперше налагоджено реалізацію з випередженням встановленого графіка заходів „Концепції підвищення безпеки діючих енергоблоків АЕС”, розроблено деталізовані план-графіки і повністю забезпечено фінансування робіт з підготовки пілот-

них енергоблоків до продовження терміну експлуатації, виконано значний обсяг заходів з підготовки до спорудження нових потужностей на Хмельницькій АЕС”, — сказав Андрій Деркач.

Поряд з повсякденними виробничими турботами керівництво Компанії разом із профспілками постійно дбають про розвиток соціальної сфери. Поліпшення умов праці, побуту і відпочинку атомників — один із визначальних пріоритетів діяльності НАЕК „Енергоатом”. Цього року виділено вдвічі більше, ніж торік, коштів на будівництво житла для атомників. З метою підвищення якості медичного обслуговування працівників Компанії та членів їх сімей медичні установи міст-супутників АЕС забезпечено необхідним діагностичним та лікувальним обладнанням. В усіх школах до початку навчального року з'явилися комп'ютерні класи, завершується влаштування в містах, що мають відношення до

ядерної енергетики, сучасних дитячих ігрових майданчиків.

Голова Атомпрофспілки Валерій Матов щиро подякував працівникам НАЕК за сумлінну та благородну працю і висловив упевненість, що колектив Компанії і надалі відповідально та професійно працюватиме, зростатимуть темпи робіт, забезпечуватимуться її високі якісні показники.

„Атомпрофспілка зі свого боку, — підкреслив профлідер, — домагатиметься, щоб нинішнього року у повному обсязі було виконано умови Колективного договору між адміністрацією і Профспілкою, щоб соціально-економічний захист працівників атомної енергетики був на найвищому рівні”.

Андрій Деркач вручив працівникам „Енергоатома” нагороди та відзнаки Верховної Ради України, Кабінету Міністрів та самої Компанії. Після цього труппа театру ім. Лесі Українки вшанувала їх виставою „Божівільна ніч, або Весілля Пікдена”.

СОЦІАЛЬНА МІСІЯ ПРОФСПІЛКИ

ДОПОМОГА ЗНАЄ АДРЕСУ

Президія ЦК Атомпрофспілки на своєму засіданні прийняла рішення про фінансову допомогу постраждалим внаслідок техногенної катастрофи у м. Дніпропетровськ. Так, розглянувши відповідне звернення голови профкому дніпропетровського спецкомбінату „Радон” Володимира Кобелінського, Президія постановила надати члену Атомпрофспілки, працівнику комбінату Валентині Орловській як постраждалій внаслідок вибуху побутового газу, що стався у м. Дніпропетровськ по вул. Мандриковській, 127, допомогу у сумі 10000 грн.

Кошти для потерпілих у цій техногенній катастрофі переказала Чорнобильська територіальна організація Атомпрофспілки, спілчани інших організаційних ланок роблять особисті внески у Фонд допомоги постраждалим у Дніпропетровську.

КАДРОВІ ПРИЗНАЧЕННЯ

Згідно з наказом генерального директора державного концерну „Укратомпром” Олександра Вікторовича ГРЕБЕНЮКА з 19 жовтня 2007 року призначено генеральним директором державного підприємства „Східний гірничо-збагачувальний комбінат”.

Досі О. Гребенюк працював кілька місяців виконувачем обов'язків керівника СхідГЗК. Але і за цей невеликий період на комбінаті відбулися позитивні зрушення: відремонтовано та оновлено сірчано-кислотний цех і вагоноопрокидувач на гідрометалургійному заводі, підвищено заробітну плату працівникам, спільно з профкомом вирішено низку інших соціальних питань.

НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Безпекові та фінансово-економічні аспекти розвитку галузі

Наприкінці жовтня у Києві відбулася щорічна міжнародна конференція Українського ядерного товариства, присвячена 15-річчю його створення. У складі УКЯТ перебуває 28 організацій ядерної галузі та близько 400 індивідуальних членів. УКЯТ співпрацює з багатьма ядерними товариствами світу, зарубіжними і вітчизняними підприємствами та організаціями ядерної сфери. Участь в організованому УКЯТ за підтримки ДП НАЕК «Енергоатом» та Державного науково-інженерного центру систем контролю та аварійного реагування (ДНІЦСКАР) форумі взяли представники профільних установ, підприємств та організацій. Було обговорено сьогоденний стан ядерно-енергетичного комплексу та подальші шляхи його розвитку.

Директор Департаменту ядерної енергетики та промисловості Міністерства палива та енергетики України Наталія Шумкова, зокрема, відзначила поступове зміцнення ядерної енергетики у світі в цілому. За прогнозами МАГАТЕ, її частина у світовому енергобалансі до 2015 року перевищуватиме 20 відсотків. Щодо української ядерної галузі, відповідно до Енергетичної стратегії розвитку до 2030 року,

енергетичні потужності АЕС передбачається збільшити вдвічі, а саме — до 29,5 ГВт, підвищити коефіцієнт використання встановлених потужностей на АЕС — до рівня 87—90 відсотків. «Планується до 2016 року ввести в дію два пілотних енергоблока — третій та четвертий ХАЕС. Таке рішення базується на тому, що Україна має власні ресурси урану та цирконію, а також відзначається стабільною роботою атомного енергокомплексу та потенційними можливостями держави. Наше головне завдання полягає в тому, аби очевидні переваги розвитку ядерної енергетики в Україні не залишилися по-

тенційними, а то й втраченими можливостями».

Серед позитивів минулого року Н. Шумкова назвала ефективну роботу енергоблоків, реалізацію ядерно-енергетичних програм, введення в дію першого та другого агрегатів Ташлицької ГАЕС. Першочерговим завданням, на її думку, є підготовка звітів з оцінки стану безпеки енергоблоків. У період до 2012 року заплановано масштабні планово-попереджувальні ремонти, які дадуть змогу виконати практично увесь обсяг обстеження технічного стану обладнання. З цієї метою періоди ППР збільшено до 120—130 днів. На сьогодні вже завершено аналіз технічного стану «найстарішого» першого енергоблока Рівненської АЕС, у першому кварталі 2008 року документацію буде узгоджено з Держатомрегулюванням України.

Забезпечення надійної та безпечної роботи енергоблоків АЕС протягом проектного та надпроектного терміну експлуатації (подовжити термін роботи енергоблоків передбачається на 15 років), на думку Н. Шумкової, можливе лише за умов повної реалізації Концепції підвищення безпеки АЕС. «Результати, яких було досягнуто у виконанні програми з безпекової політики цього року, вселяють надію, що її буде реалізовано у повному обсязі до

2010 року. До кінця цього року планується виконати 80 блок/заходів, що перевищує на шість заходів, запланованих Держатомрегулювання та Мінапаліверного. Такі зобов'язання взяла на себе сама експлуатуюча організація».

На думку першого віце-президента з економічної політики та корпоративного розвитку ДП НАЕК «Енергоатом» Микити Константинова, цього року намітився прогрес щодо подолання тих відставань, які накопичилися за останні три роки.

Серед найактуальніших сьогоденних проблем ядерної галузі було названо на конференції необхідність вдосконалення ядерного законодавства та створення ядерно-паливного циклу — гаранту розвитку української ядерної енергетики в майбутньому. З погашенням 2008 року ДП НАЕК «Енергоатом» боргу перед Фондом ядерно-паливного циклу інвестуван-

ня цього сектору практично припиняється. А без фінансування реалізацію створення ЯПЦ буде вочевидь зрівано. Сьогодні наповнення Фонду ЯПЦ передбачено через державний бюджет, банківські кредити, іноземні та внутрішні інвестиції, — жодне із цих джерел не працює як фінансове для створення елементів вітчизняного ядерно-паливного циклу. Розглядався варіант поповнення Фонду ЯПЦ за рахунок щомісячних відрахувань від обсягу реалізованої продукції АЕС, а також передбачалося, що залучення потрібних інвестицій стане основним завданням державного концерну «Укратомпром», однак діяльність щодо його організації призупинено Указом Президента України від 13 серпня цього року. Інших рішень поки що не прийнято.

Фотоінформація
Лілії СОКОЛОВОЇ

СТРАТЕГИЧЕСКИЙ РЕСУРС «МОЛОДОСТИ» АЭС

(Окончание.
Начало на 1-й стр.)

Четверг был очень напряженным и насыщенным событиями. С восьми утра и до шести вечера конкурсанты соревновались в теории и практике. Причем все отметили, что теория была намного сложнее практической части (несмотря на то, что к вопросам, которые были в билетах, молодые специалисты готовились заранее). По признанию участников, теория хоть и напоминала экзамены в институте, но далась гораздо сложнее. Организаторы конкурса постарались (и они это не отрицают), чтобы вопросы в билетах были заковыристыми. А один билет содержал до 20 (!) вопросов. Правда, дело заключалось не только в сложности. Больше, наверное, давил груз ответственности, который лежал на каждом участнике, ведь они защищали честь многотысячного коллектива АЭС.

Что касается станции-организатора, точнее Запорожской АЭС как принимающей стороны, то главный акцент она сделала на создание равных условий для всех участников конкурса. И это действительно удалось: никто, в первую очередь сами конкурсанты, не усомнился в том, что победа была завоевана в честной борьбе.

Итак, в первом конкурсе, на котором мы побывали, за победу боролись токари.

В мастерской ЭРП, где проходил конкурс, была проведена большая подготовительная работа. Конкурсанты получили новые инструменты, спецодежду, станки прошли тщательную проверку. А чтобы следовать принципу равенства, между участниками провели жеребьевку, результат которой определил, кто, за каким станком будет работать. Члены комиссии с секундомерами начали отсчет с 9-53. И вот уже через пару минут случилась досадная неприятность, подтверждающая, кстати, главный принцип конкурса. Именно на станке под номером 5, за которым работал токарь Запорожской АЭС, произошел технический сбой, и конкурсанту пришлось перейти на

резервный станок, предусмотренный для непредвиденных случаев. За ходом работы токарей следили мастера ЭРП ЗАЭС, чтобы в случае необходимости прийти на помощь.

На практическое задание токарям было отведено больше трех часов. За это время они должны были выточить одну деталь, одинаковую для всех, соответствующую 5-му разряду. Чертеж детали был разослан на станции за месяц, поэтому у конкурсантов была возможность подготовиться. Тем не менее было видно, как волновались и участники, и их наставники.

Конкурс дежурных дозиметристов проходил в лаборатории внешнего радиационного контроля.

Их практическая часть — это порядок определения условий работы по дозиметрическим нарядам; умение пользоваться дозиметрическими приборами. Причем, дозиметристам заранее задание известно не было. Большинство предполагали, что будут искать источник излучения. По их мнению, это было сложнее поставленной перед ними задачи.

В конкурсе лаборантов химического анализа участвовали одни девушки.

В теории лаборанты показывали свои знания в области основ химии, нормативной документации по водно-химическому режиму, правилам техники безопасности и пожарной безопасности. Теория в баллах занимала половину общей оценки. Заданием практической части было титрование борной кислоты. Это очень важный показатель, так как борная кислота контролируется в теплоносителе первого контура для регулирования реактивности активной зоны реактора. Одним из показателей оценки результата является точность измерения, поэтому рамки погрешности измерения были поставлены очень жесткие (какая будет концентрация борной кислоты конкурсантки, естественно, не знали). И приятно, что самый точный результат показала лаборант Запорожской АЭС.

Сразу два конкурса проводил электроцех в учебно-технологическом комплексе (в народе — мастер-

ских. — Прим. авт.) на базе учебно-тренировочного центра. В первом — участвовали электромонтеры по обслуживанию электрического оборудования электрических станций.

Перед ними стояла сложная задача — ввести в работу двигатель. При этом в оборудовании было заложено множество дефектов, которые по ходу надо было устранить. Жюри, а это начальники смен ЭЦ со всех станций, следили за каждым движением электрослесаря. Причем конкурсанты должны были комментировать свои действия. На выполнение задания у каждого ушло около полутора часов. Все по очереди обслужи-

Конкурс среди женщин электрослесарей проходил впервые не только на ЗАЭС, но и вообще в НАЭК. И так получилось, что на конкурсной основе в нем участвовала всего две девушки: Лариса Кудимова из ЗАЭС и электрослесарь Южно-Украинской АЭС Елена Ильина. Поэтому попробовать свои силы (вне конкурса) пригласили еще одну участницу с Запорожской станции — Елену Педанову, которая принимала участие во внутрисканционном конкурсе, но заняла второе место.

Подведение итогов конкурса профессионального мастерства состоялось 26 октября. Участников поздра-

Подобные конкурсы необходимы атомной энергетике. Молодежь должна иметь возможность проявить себя и быть уверенной, что победа в таких конкурсах позволяет повысить не только свой профессиональный уровень, но и сделать успешную карьеру. К тому же тот опыт, который, вне сомнения, увез с собой каждый конкурсант, не может не пригодиться ему в дальнейшей работе.

По словам Алексея Лыча, при обсуждении коллективного договора главный упор делается именно на молодежь. При этом председатель профкома НАЭК «Энергоатом» — замести-

тель председателя Атомпрофсоюза заверил, что будет гарантом заложенных в колдоговоре прописных пунктов, касающихся социальной политики (речь идет об обеспечении первым рабочим местом после окончания вуза, о предоставлении жилья и т.д.). К слову, он поблагодарил администрацию Запорожской АЭС за то, что она первая выполнила все условия в отношении моло-

дых специалистов. А по конкурсу все пришли к единому мнению: и количество участников, и перечень специальностей нужно расширять. С таким предложением решение обратиться в Компанию и к руководству ЗАЭС, а также в Атомпрофсоюз.

В заключение Алексей Лыч поблагодарил генерального директора ОП ЗАЭС Вячеслава Тищенко и его команду за организацию конкурса, и сказал фразу, с которой трудно не согласиться: «В конкурсе профессионального мастерства проигравших нет — есть только победители. И в первую очередь — это атомная энергетика Украины».

Победители в конкурсе профессионального мастерства

Дозиметрист дежурный:

- 1 место — Руслан ЗИНЧЕНКО (Запорожская АЭС),
- 2 место — Иван ТИХОНОВ (Южно-Украинская АЭС),
- 3 место — Олег ДОБРОВОЛЬСКИЙ (Хмельницкая АЭС).

Электрослесарь по ремонту и обслуживанию автоматки средств измерения электростанций:

- 1 место — Лариса КУДИМОВА (Запорожская АЭС),
- 2 место — Елена ИЛЬИНА (Южно-Украинская АЭС).

Электромонтер по обслуживанию электрического оборудования электрических станций:

- 1 место — Юрий БОГОМОЛОВ (Хмельницкая АЭС),
- 2 место — Максим ЖУРАВСКИЙ (Запорожская АЭС),
- 3 место — Олег ЕВСОВИЧ (Ривненская АЭС).

Токарь:

- 1 место — Андрей ГРУБЛЯК («Атомэнергомах»),
- 2 место — Валерий ПОВАР (Хмельницкая АЭС),
- 3 место — Евгений ЖИЛАВСКИЙ (Запорожская АЭС).

Лаборант химического анализа:

- 1 место — Наталья ТКАЧЕНКО (Запорожская АЭС),
- 2 место — Наталья СОЙКО (Ривненская АЭС),
- 3 место — Людмила ДИСУС (Южно-Украинская АЭС).

Лариса ЛЕВИЦКАЯ

Из работ члена Атомпрофспілки Юрія ТАРБИ, надісланих на фотоконкурс: Бригада монтерів-ремонтників залізничної колії на Южно-Українській АЕС (номінація «Люди і колективи Атомпрофспілки»)

живали одинаковое оборудование. С заданием справились все, хотя и не скрывали, что было сложно, ведь в реальности такого количества неисправностей не бывает.

А в соседнем помещении в своем мастерстве соревновались девушки в совсем не женской профессии — электрослесаря по ремонту и обслуживанию автоматки средств измерений электростанций.

Александр Кривцов, председатель профсоюзного комитета ОП ЗАЭС Николай Захаров, председатель Совета молодежи НАЭК «Энергоатом» Александр Хомич, заместитель председателя Атомпрофсоюза Алексей Лыч. А в своей заключительной речи сошлись все выступающие.

Председатель Атомпрофсоюза заверил, что будет гарантом заложенных в колдоговоре прописных пунктов, касающихся социальной политики (речь идет об обеспечении первым рабочим местом после окончания вуза, о предоставлении жилья и т.д.). К слову, он поблагодарил администрацию Запорожской АЭС за то, что она первая выполнила все условия в отношении моло-

ВП „РІВНЕНСЬКА АЕС”: ТАЛАНТ І СИЛА ПОКОЛІНЬ

ЗУСТРІЧ СПРЯМОВАНА У ЗАВТРА

Доля по-різному привела їх на Рівненську атомну. Хтось приїхав з роботи, хтось за романтикою чи за комсомольськими путівками, ще інші після закінчення вузу чи середнього спеціального закладу... Але їхні стежки перетнулися тут, на Поліському атомному енергозелеті. І всіх їх єднала одна мета: швидше пустити в дію атомні енергоблоки, даючи країні таку необхідну електроенергію.

Більшість ветеранів, які прибули на зустріч із молодими колегами, віддали Рівненській АЕС понад три десятки літ сумлінної праці. Сьогодні вони прийшли, щоб поділитися з молодими своїми багатими знаннями, величезним досвідом, згадати роки своєї юності. А організували зустріч покоління Рада спільчанської молоді РАЕС та Рада старійшин, створена на Рівненській АЕС влітку минулого року. Ініціаторами заходу виступили відомі на станції люди: Валерій Сухоносенко, Олексій Кислий, Віталій Єсіков. Головою Ради обрали Миколу Усика.

Про кожного з ветеранів, які завітали на цю зустріч, можна писати книгу, така цікава їх трудова біографія.

Фото на згадку

Серед них Віктор Йосипович Вітковський, Віталій Степанович Пашнін, Анатолій Васильович Цибульник, Володимир Миколайович Синявський, Ганна Семеновна Краснова, Галина Іванівна Філінова...

— Хотілося, щоб такі зустрічі друзів, колег стали традиційними, — сказав, відкриваючи вечір, М. Усик. — А ще побажати, щоб ставлення до ветеранів було тільки доброзичливим, щоб у колективному договорі були зазначені ювілейні дати і до 70-ліття і до 80-ліття. Не забуваймо про ветеранів. У нас є що пошукати, є насага, щоб брати активну участь у житті підприємства.

Зустріч розпочалася з приємної події: спільчанська молодь від усієї душі приві-

тала присутніх у залі іменинників — В.Б. Сухоносенка та А.В. Сичова, побажала їм здоров'я, поваги і любові. Вручили букети квітів... А потому полилися спогади. Ветерани поверталися у свою молодість.

УТ.М. Погребняк табельний номер 29. Це свідчить про те, що Тетяна Миколаївна була одна із перших працівників тоді ще Західно-Української АЕС. „Наші „офіси” розміщувалися у Рафалівській школі-інтернаті, — згадує вона. — В одному крилі була дирекція, в іншому управління будівництва.

Сиділи в одній кімнаті. Займалися документацією, яку привозили вантажівками, робили архів і відправляли підряднику. Виконував тоді обов'язки директора М.І. Шикінов, а начальником виробничо-технічного відділу був М.О. Штейнберг. Пізніше прибула Т.В. Григор'єва (Філіпенко), у жовтні 1973 року — О.В. Коровкін. Мені пощастило, що на моєму шляху зустрілися люди з великої літери, котрі допомагали, вчили”. Цього ж Тетяна Миколаївна побажала всім молодим учасникам зустрічі.

Про те, як розбудовувалася РАЕС та місто атомників, розповіла Галина Іванівна Харко. Свій трудовий шлях на поліській землі вона розпочала майстром на будівництві, а вже пізніше працювала в управлінні капітального будівництва, курирувала об'єкти соціальної культури.

— Ми були молоді, завзяті, — ділитися спога-

дами О.З.Кислий. — Займалися всіма справами, можливими і неможливими. Скажімо, зробили зв'язок із Володимирцем, запустили котельню у вагончику біля бетонного заводу... З висот сьогодні ця звучить як дивина, а тоді були реалії часу.

На жаль, залишаємо мало історії для покоління, — зазначив Олексій Захарович і наголосив, що „необхідно зібрати всі спогади ветеранів для нащадків і написати книгу історії РАЕС”.

Багато цікавого і повчального для себе представники молодого покоління дізналися із виступів заступника начальника відділу охорони праці В.Л. Дьякова, ветерана праці В.Б. Сухоносенка.

— Життя досить складне, але хто старіється, сумлінно трудиться — той досягає вершини, — звернулася до молоді В.Я. Остапович. — Настане час і ви будете хорошими спеціалістами, займете гідне місце у житті.

Валентина Яківна побажала молодим мати хороших наставників, керівників, котрі допомагали б їм досягнути заповітної мети.

Від імені молоді ветеранам щиро подякував голова Ради молоді ВП РАЕС Роман Котельников. Розповів, чим живе молодь атомної, побажав, щоб такі зустрічі стали на підприємстві доброю традицією.

Лідія ШМИРКО

НАЦІОНАЛЬНО-ЯДЕРНИЙ РОЗВИТОК

От научного потенциала — наивысшую отдачу!

Опубликованный недавно проект Стратегии развития атомной энергетики в Украине (см. «АУ» №35 2007 год. — Прим. ред.), разработанный ГП НАЭК «Энергоатомом» и отраслевым институтом, вызвал значительный интерес в коллективе национального научного центра «Харьковский физико-технический институт». Ведь за многие годы плодотворных фундаментальных и прикладных исследований в области ядерной физики и ускорителей, радиационного материаловедения, радиационных технологий и новых ядерно-энергетических источников специалисты ННЦ ХФТИ накопили огромный опыт решения сложных проблем отрасли. Большой вклад в ее развитие вносят и другие институты, входящие в состав Отделения ядерной физики и энергетики НАН Украины.

Создание безопасной и надежной атомной энергетики в Украине сегодня невозможно без ее научного сопровождения. Каковы его составляющие — об этом корреспондент газеты попросил рассказать ведущих ученых ННЦ ХФТИ.

А.Г. ТОЛСТОЛУЦКИЙ, помощник генерального директора Центра по проблемам Чернобыльской АЭС и атомных электростанций, кандидат физико-математических наук:

— Перечисление работок Центра в сфере атомной энергетики заняло бы не одну страницу текста. Достаточно сказать, что только за 15 минувших лет наши специалисты опубликовали около 40 научных монографий по проблемам отрасли. Поэтому оставаться только на результатах последних лет. Так, нами разработана программа фундаментальных и прикладных исследований по использованию ядерных материалов, ядерных и радиационных технологий в сфере развития отраслей экономики. Созданы научно-технический и экспертный советы по проведению конкурса проектов. Сейчас 200 ученых ХФТИ работают по программам международных фондов. В ННЦ ХФТИ успешно работает центр международной информации МАГАТЭ. А это, согласитесь, хорошая база для перспективных исследований, для реализации Стратегии.

— Как коротко вы могли бы сформулировать основные проблемы в атомной энергетике Украины?

— Главной задачей при эксплуатации АЭС наши специалисты считают повышение безопасности и надежности всех систем управления и оборудования действующих реакторов. Речь идет о его модернизации и реконструкции с целью использования установочной мощности АЭС, о совершенствовании существующих и создании новых систем диагностики АЭС.

Сейчас специалисты активно обсуждают вопрос о продлении сроков эксплуатации действующих энергоблоков, проектный ресурс которых подходит к концу. Кабинетом Министров Украины одобрена специальная Программа работ по продлению сроков эксплуатации энергоблоков, в разработке которой активно участвовали ученые ННЦ ХФТИ.

Острой проблемой остается разработка и реализации программы обращения с РАО и ОЯТ.

В центре внимания наших специалистов и вопросы строительства новых энергоблоков.

— Для совершенствования действующего и создания нового оборудования и изделий для АЭС, — включается в разговор директор Института физики твердого тела, материаловедения и технологической науки академик НАН Украины **В.М. АЖАЖА**, — нужен широкий ассортимент различных материалов и самые точные технологии изготовления оборудования и изделий. Украина обладает богатыми запасами урана, циркония, гафния — основных компонентов для производства топливных кассет, элементов систем управления и защиты реакторов. Имеется научно-технический и промышленный потенциал для создания собственного и совместного с Россией ядерно-топливного цикла.

Мы, например, успешно можем производить изделия из циркония. У нас в институте разработан ряд технологий циркониевого производства. Дело лишь в том, чтобы адаптировать эти технологии к конкретным условиям производства. Это, в частности обсуждалось в недавнем совещании в Сумах, на машиностроительном заводе им. Фрунзе. Речь шла не о переводе производства из Днепропетровска в Сумы, а о расширении производства на новом оборудовании, с новыми технологиями.

— Каковы же перспективы научного сопровождения развития атомной энергетики в Украине?

— Перспективы — обнадеживающие. В недалеком будущем в Украине появятся новые безопасные источники ядерной энергии — реакторы с управлением ценной реакции деления ядер с помощью источника нейтронов, высокотемпературные гелиевые реакторы, в том числе для производства водорода, быстрые жидкостные реакторы, энергетические термоядерные установки.

В перспективе мы будем строить и подземные АЭС.

Таков круг исследований ученых ННЦ ХФТИ. Их девиз: «От научного потенциала — наивысшую отдачу!».

Евгений СЕРГИЕНКО г. Харьков

А.В. ЦИБУЛЬНИК, Г.А. ХРОМОВ, О.З. КИСЛИЙ

ПРОФЕСІЙНА РОБОТА СПІЛЧАН

Каждый ремонт, как трудовая победа

На атомных станциях с небольшим количеством энергоблоков, наверное, каждый ремонт — как трудовая победа. На Запорожской АЭС с шестью энергоблоками ремонт проводится круглый год, поэтому считается привычной, повторяющейся работой, как тот припев у песни. Не успели пятый энергоблок включить в сеть, как начался ремонт на третьем.

— На пятом энергоблоке проведен средний ремонт, обычный, ежегодный со всеми привычными регламентными работами, — рассказывает координатор по ремонту блоков №5, 6 **Сергей Турченко (на снимке)**. Из сверхрегламентных работ, которые тоже стали привычными, можно назвать отправку отработавшего топлива на площадку СХОЯТ. На пятом блоке было отправлено три корзины.

Уже два года проводится, и дальше будет продолжаться, замена тепловой изоляции на съемную тепловую защиту. Она изготавливается на заводе ЗСК «Атомэнергомаш». Благодаря своевременным поставкам и хорошей организации мы успели к началу пусковых операций поменять тепловую изоляцию на двух парогенераторах и трубопроводах в соответствии с планом-графиком.

Специалисты электроцеха совместно с работниками «Атомремонтсервиса» проводили на генераторе проточку шейки ротора. Эта работа

выполнялась на станции впервые, поэтому потратили немного больше времени, чем планировали, но главное — все выполнили хорошо.

Из обычных работ, которые по реконструкции выполняются на всех энергоблоках, была замена дыхательного трубопровода промконтур. Такую реконструкцию осталось выполнить на третьем блоке, который выведен в ремонт, и на четвертом.

Второй год подряд проводится реконструкция СВРК (системы внутриреакторного контроля). На пятом блоке она завершена. По АСУТ-1000 (система управления турбины) тоже закончены реконструктивные работы.

Замена шкафов УКТС на первой системе безопасности была выполнена на двое суток ранее запланированного срока. Именно эта работа определяла продолжительность ремонта, поэтому пятый энергоблок был выведен из ремонта на двое суток раньше. Можно еще сказать, что на всех энергоблоках мы заканчиваем выполнять замену регуляторов техводы группы А.

— А можно назвать лучшие бригады, участки, которые хорошо зарекомендовали себя во время ремонтной кампании? — спрашиваю у Сергея Турченко.

— Ремонт — это настолько сложный процесс, что трудно на самом деле определить, кто лучший, — го-

ворит он. — Качество ремонта можно оценить только после того, как энергоблок проработает хотя бы месяц — два. Мы — люди несуетливые, тем не менее, заранее хвалиться не хочется.

На прошедшем в конце сентября в ГКЯРУ совещании по оценке выполненного ремонта к проведению регламентных и сверхрегламентных работ претензий не было. Будем надеяться, что качество ремонта позволит энергоблоку надежно проработать до следующего планового останова в 2008 году.

Юлия ТКАЧУК

ПРОФСПІЛКА ЗА РИНКОВИХ УМОВ: ЗАРУБІЖНА ПРАКТИКА

ЛЮБОВ ДО ЛЮДИНИ, ПОВАГА ДО ПРАЦІ

Непрості умови ринкових відносин, за яких сьогодні працюють профспілки, ставлять перед ними нові завдання, змушують діяти нестандартно, шукати сучасні шляхи і підходи для вирішення життєво важливих проблем. Нещодавно Міжнародна Євроазіатська Федерація металістів (МЄФМ) організувала семінар з питань діяльності профспілок в умовах ринкової економіки. У ньому взяла участь делегація профспілок України, до складу якої на пропозицію ЦК профспілки авіабудівників було включено і представника Атомпрофспілки директора департаменту кадрової та соціальної політики, голову профкому працівників апарату Мінпаливенерго України, члена ЦК профспілки Івана ПРОКОПЕНКА (на знімку).

Чотириденний семінар-практикум у містах Стамбулі та Анкарі проводила базова організація МЄФМ — Профспілка металістів Туреччини („Тюркметал“), яка об'єднує понад 300 тисяч осіб, майже половину працівників металургійної промисловості країни, — ділиться своїми враженнями про поїздку до зарубіжних колег Іван Олександрович. — Головний лозунг МЄФМ „Любов до людини, повага до праці“ є основоположним і в діяльності „Тюркметалу“: людина праці — основна цінність громадянського суспільства.

Тому профспілка постійно зосереджує свої зусилля на формуванні потужної, ефективно організації з тим, щоб на її вимоги беззастережно зважали працедавці (власник) та уряд (влада) і забезпечували б працівникам та їхнім сім'ям гідні умови життя. У Туреччині лише п'ятьма відсотками приватності відає держава, решта — у приватній власності. Отже, опонувати такому дедалі зростаючому капіталу має

адекватні суми внесків. Тому, як зазначив один із керівників „Тюркметалу“ Ален Озбек, „на закумульовані профспілкою кошти ми можемо сьогодні вивести на акцію протесту 100 тисяч працівників та прогудувати їх і їхні сім'ї впродовж року, тобто виплачувати повністю номінальну суму зарплати“. Ось життєве підтвердження величезного авторитету і захисного потенціалу профспілки, цілковитої довіри і солідарної відповідальності її членів, констатує І. Прокопенко.

Водночас не члени профспілки також субсидують „Тюркметал“, але в менших наполовину розмірах внесків. Виходять з того, що колективний договір, укладений профспілкою з працедавцем, поширюється на всіх працівників. Зокрема, що стосується розподілу прибутку власником підприємства, гарантування ним мінімальної середньомісячної зарплати з урахуванням інфляції. Сума прожиткового мінімуму на підприємствах, що у сфері впливу

жати в армії, не поривають зв'язків з профспілкою, сплачуючи членські внески зі свого військового грошового утримання.

За капіталізованих профспілкою кошти спільчани можуть придбати за півціни (50% вартості) санаторні путівки для всієї сім'ї, навіть багатодітної, що досить поширені в країні. „Тюркметал“ оплачує своїм членам профспілки весь комплекс лікування за страховим полісом, навчання їхніх дітей у вищих закладах освіти. Низкою пільг і гарантій користуються для санаторно-оздоровчих і лікувальних потреб пенсіонери-спільчани.

Представникам профспілки на підприємствах „узаконено“ один робочий день для проведення власне профроботи. Працедавець також „табелює“ повпредам трудящих щороку від трьох до семи днів для участі у профспілкових загальних зібраннях та навчаннях, заняттях на курсах підвищення кваліфікації тощо. За інформацією І. Прокопенка, представники профспілки на підприємстві, після призначення (делегування) їх керівництвом ЦК на цю посаду, продовжують отримувати зарплату, яку вони мали досі, це також зафіксовано у колективному.

Відомо, що піклування про людину праці починається з її робочого місця. Коли наша делегація зайшла до верстатного цеху одного із заводів галузі, розповідає Іван Олександрович, робота була у розпалі, але очікуваного гулу чи гомінного шуму обладнання не було, спокійно точилася розмова з колегами, зокрема і про безпеку й охорону праці. Як з'ясувалося, працедавець двічі на рік точно за графіком забезпечує працівників повним комплектом спецодягу і взуття, включаючи захисний шолом, окуляри, рукавиці... Або таке. Щомісяця відповідна інспекція перевіряє на децибелі рівень шуму у цехах. При виявленні недоліків подається припис ліквідувати їх у конкретний строк.

Адміністрація вживає заходів негайно, за потреби навіть перепланується розміщення механізмів, аби досягти потрібного шумозахисного ефекту. Таким же чином реагує власник на зауваження і пропозиції представника профспілки на підприємстві, який регулярно у свій „профспілковий день“ відвідує дільниці і цехи, занотовує побажання працівників. Зарплата зарплатою, підкреслює ще раз Іван Прокопенко, а сприятливий виробничий побут — це промовистий факт постійного контролю за належними умовами і безпекою праці з боку профспілки, її важлива мотиваційна складова. Відтак на заводі відсутні плінність кадрів, вакансії робітників, а саме вони становлять більшість (75%) членів профспілки. До послуг заводчан — їдальня на 500 місць, де обід коштує близько 3,5 ліри (у межах 15 грн.), і порівняйте — у місті 25 лір, а також на території підприємства є мечеть, де працівники можуть справляти свої релігійні потреби.

Ці й інші соціальні здобутки — результат ефективного використання профспілкою всіх можливостей колективного договору, як головного захисного інструмента, наслідок справжньої турботи про своїх спільчани — основи життєіснування профспілки.

Безперечно і те, що лише міцна, організаційно і фінансово, дійова та сконсолідована в одне ціле на основі спільності поглядів і переконань, відповідальності за виконання колегіально прийнятих рішень профорганів усіх рівнів профспілка спроможна належно відстоювати права й інтереси трудового люду, бути сильною противою до цього працедавцям і владі.

Записав Микола ВАРЧИН

Профспілкове майно „Тюркметалу“ — готельний і спортивно-розважальний комплекс

АТОМПРОФСПІЛКА:
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Дотримуючись принципів солідарності і соціальної справедливості

IV з'їзд Атомпрофспілки (24 травня 2007 року) визначив нові напрями розвитку міжнародної стратегії організації. Ця стратегія включає поглиблення співробітництва в рамках міжнародних профспілкових об'єднань — ICEM (Міжнародної Федерації профспілок хімічної і гірничодобувної промисловості та енергетики) та PSI (Інтернаціоналу громадського обслуговування) з метою соціально-економічного захисту членів профспілки.

Лібералізація та дерегуляція енергетичного сектору поставила перед Профспілкою нові виклики. Їй необхідно навчитися захищати працівників в умовах проведення реструктуризації та корпоративізації підприємств, зокрема, процесу аутсорсингу та субпідрядної праці.

У 2008 році Україна розпочне роботу з набування повноправного членства в європейському енергетичному співтоваристві, тому перед Атомпрофспілкою стоїть завдання інтегрувати європейські механізми соціального захисту у діяльність Атомпрофспілки.

Міжнародний досвід Атомпрофспілки сприяє освоєнню новітніх методів профнавчання та переходу до системної профосвіти з активними способами занять, підготовки сучасних лідерів профспілкового руху. Атомпрофспілка бере участь також у спільних навчальних проектах, що базуються на передовому досвіді успішних профспілок.

У 2007 році Атомпрофспілка почала тісніше співпрацювати з профспілками ядерного комплексу різних країн у рамках мережі атомників INWUN, створеної в ICEM. Основна мета цієї співпраці — робота над єдиними підходами до соціального захисту працівників ядерної промисловості у всьому світі.

Атомпрофспілка розвиває зв'язки з зарубіжними профспілками, дотримуючись принципів солідарності та соціальної справедливості. Позитивна тенденція об'єднання профспілок на міжнародному рівні відображає піднесення міжнародного профспілкового руху та посилення ролі профспілок у глобальній економіці.

**Леся СЕМЕНЯКА,
головний спеціаліст
з міжнародної роботи
Атомпрофспілки**

НОВИНИ ЕНЕРГОАТОМА

● ДП НАЕК „Енергоатом“ у січні—вересні цього року виробило 69,9 млрд. кіловат-годин електроенергії, що на 2,8 млрд. кіловат-годин, або на 4% більше, ніж за аналогічний період минулого року. При цьому скорочений план з виробництва електроенергії за 9 місяців Компанія виконала на 101,7%.

Про це заявив директор з виробництва ДП НАЕК „Енергоатом“ Іван Фольтов на нараді, присвяченій підбиттю підсумків роботи Компанії за 9 місяців 2007 року.

За словами Івана Фольтова, збільшення виробітку електроенергії дозволило, зокрема, наростити обсяги товарного відпуску електроенергії в оптовий ринок за результатами січня—вересня на 2,7 млрд. кіловат-годин, а також підвищити рівень коефіцієнта використання встановленої потужності (КВВП) на 3% — до 77,1%.

Як заявляють керівники НАЕК „Енергоатом“, збільшення виробітку електроенергії у січні—вересні стало можливим у тому числі за рахунок покращення якості та прискорення термінів проведення ремонтних робіт.

Так, у січні—вересні енергоблоки АЕС перебували у планово-попереджувальних ремонтах 709,3 доби, що на 25,6 доби менше від запланованого.

Згідно з прогнозами Дирекції НАЕК „Енергоатом“, обсяги виробітку електроенергії Компанією у 2007 році мають скласти 92,8 млрд. кіловат-годин, що на 2,2 млрд. кіловат-годин перевищить аналогічний показник 2006 року. Рівень КВВП за результатами цього року має скласти 76,6% проти 74,4% у 2006 році.

Українська профспілкова делегація біля прохідної тракторного заводу

рівноцінна сила, вважають у „Тюркметалі“, передусім, в організаційному, навчально-просвітницькому і фінансовому вимірах.

Довідка: членами МЄФМ, створеної у 1994 році за ініціативою „Тюркметалу“, є понад 70 профспілок загальною чисельністю 20 млн. осіб із 19 держав євразійського регіону.

Що цікаво, як на мене, члена Атомпрофспілки, наголосив І. Прокопенко, організація турецької профспілки металістів на підприємствах, регіональному та національному рівнях є вертикальною, тобто забезпечує безпосередній зв'язок зі спільчаними колективами — згори донизу і зворотньою напрямом. Принадно відзначу, за таким зразком, можна сказати демократичної моделі, віддня заснування діє Атомпрофспілка: ЦК — первинна організація.

Центральний апарат „Тюркметалу“, включаючи керівників регіональних відділень профспілки, налічує 148 виборних працівників і фінансується за рахунок профспілки. Її ж коштом утримуються 80 з лишком найманих фахівців: професори, викладачі, перекладачі, консультанти та ін. Навчальний процес для профпрацівників усіх рівнів тут практично безперервний, він є каталізатором їхньої соціальної активності, згуртованості та цілеспрямованості у досягненні мети.

Бюджет профспілки в основному складається із членських внесків, які стовідсотково спрямовують „на гору“, на статутну діяльність організації.

Щомісяця спільчани „вносять“ до профспілкової каси одиноденний 6-годинний заробіток. За ці 30 днів сума внесків становить близько 3 млн. доларів, із них 30—40 відсотків резервуються у цільовому Фонді, для проведення страйків чи інших колективних дій і потреб, решта коштів спрямовується на профспілкове навчання, життєзабезпечення власних лікарень, оздоровчих, спортивних та готельних комплексів. Профспілка інвестує ці соціальні заклади, сама послугоується ними, а також віддає в оренду іншим користувачам. А це додаткові надходження до профскарбниці, майже

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЧОРНОБИЛЬЦІВ

Ветеран чернобыльского движения Владимир КОБЧИК: «ЧАЭС, которой мы отдали лучшие годы своей жизни, фактически отказалась от нас»

Этот список хранится у них по сегодняшний день. На пожелтевших от времени листках (а прошло уже более 21 года!) 1211 фамилий тех, кто с первых часов и дней был на ликвидации последствий самой страшной аварии минувшего века — Чернобыльской.

Тогда, в 1986 году, базовый лагерь работников станции располагался в пионерлагере «Сказочный», в 20 км от АЭС. Они стихийно собирались после смены, чтобы обсудить наиболее важные вопросы, понимая, что для социальной защиты своих товарищей (многих из которых потеряли в первые месяцы после катастрофы) нужна серьезная общественная организация.

Такова была создана уже к осени 1986 года. У ее истоков стоял и Владимир Кобчик, работавший старшим инженером по эксплуатации ЧАЭС. Ныне это Общество ветеранов и инвалидов ликвидации аварии на Чернобыльской атомной станции (в начале нынешнего года они вошли в состав Атомпрофсоюза). Владимир Петрович возглавляет ветеранскую организацию. Первыми же ее руководителями были Николай Закаблук, Леонид Хоронжук, о которых вспоминают с теплотой.

«С конца 1987 года начали думать о том, как на государственном уровне законодательно осуществить социальную защиту чернобыльцев, — вспоминает Владимир Кобчик. — Вышли на Совет министров СССР, возглавляемый тогда Николаем Рыжковым (он посещал станцию), договорились создать группу, которая бы наработывала будущие статьи базового закона о социальной защите граждан, пострадавших вследствие Чернобыльской катастрофы. Отработав вахту на ЧАЭС, группа энтузиастов на свои собственные деньги выехала в Москву и доказывала необходимость предложения о пунктах будущего закона. И он был принят.

Но последовал развал Союза, бывшие республики стали независимыми государствами и начали создавать свои законы. Мы тоже не остались в стороне и главные требования союзного закона изложили в аналогичном украинском варианте. К нам подключились депутаты от фракции Верховной Рады во главе с Владимиром Шовкошитным.

К сожалению, этот закон не выполняется в том объеме, который заложен в его основах, — продолжает далее Владимир Петрович. — Если бы Кабмин не издавал отдельные постановления, социальная защита чернобыльцев была бы сегодня на должном уровне. Есть так называемые подзаконные акты, которыми все упрощается, измывается, приостанавливается, исходя из возможностей государства, ежегодного его бюджета и т.д.

Но мы не успокаиваемся, работаем с соответствующим комитетом Верховной Рады Украины, там учитывают замечания нашей рабочей группы к документу, который идет под грифом «Закон Украины №25—35». Мы хотим в три раза уменьшить финансовую нагрузку на бюджет Украины, связанную с законом «О статусе и социальной защите граждан, пострадавших вследствие Чернобыльской катастрофы» и в то же время в два раза улучшить социальную защиту. Для этого предлагаем часть бюджетных денег «пустить» через пенсионный и страховой

фонды. Надеемся, что к нам прислушаются, мы долго и серьезно работаем над этими вопросами.

Все законодательные инициативы по социальной защите чернобыльцев исходят только из нашей организации, в которой сегодня 1800 человек. А было более 2,5 тысячи исключительно бывших работников ЧАЭС. Многие уже нет с нами. Их могилы разбросаны не только по всему бывшему СССР, но и далеко за рубежом — в Америке, Германии, Бельгии...

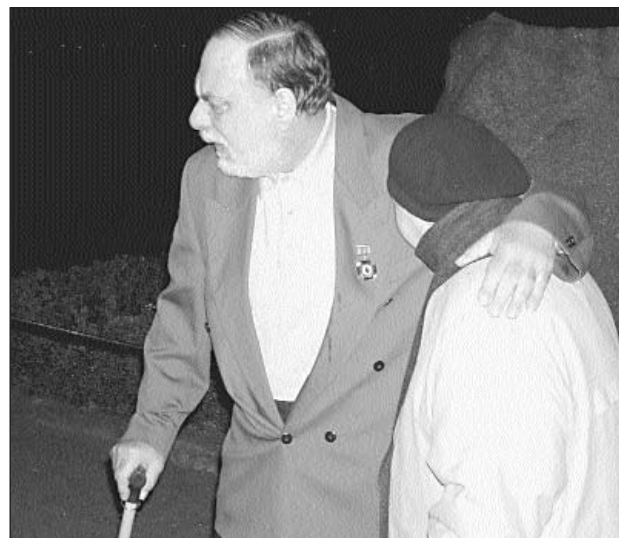
Чтобы увековечить память об ушедших в мир иной и тех, кто ныне здравствует, в день 30-й годовщины атомной энергетики Украины (а это момент пуска в эксплуатацию первого энергоблока Чернобыльской АЭС) в Киеве, в Деснянском районе, был открыт памятный знак Героям Чернобыля (см. «Атомник Украины» №40 за 4 октября. — Прим. авт.). «С этим памятником — целая история, — рассказывает Владимир Петрович. — Нужно было не только найти деньги на его сооружение,

но и отвоевать у местных олигархов место, выделенное еще к 15-й годовщине Чернобыльской катастрофы Киевской городской госадминистрацией. Это 3,2 га земли для сооружения парка Памяти. Памятник Прометею — только первая очередь. До конца года постараемся заложить фундамент под часовню, потому что в высокосный год (а таковым будет 2008-й) храмы никогда не закладываются.

Но вернемся к памятнику. По поводу его сооружения мы обращались во все без исключения фракции Верховной Рады Украины, специально посылали альбом со снимками. Ни БЮТ, ни «Наша Украина», ни социалисты с коммунистами нам даже не ответили. Только Партия регионов «откликнулась»: письменно дала рекомендацию, как правильно «добывать» деньги. Я не могу понять, как депутат, гражданин, получающий более 20 тыс. грн. в месяц (а получает он в том числе и наши отчисления), на святое дело не пожертвовал ни копейки. Такой памятник — не жертва, а Героям Чернобыля! — сооружается впервые. Для детей, для внуков наших. Чтобы помнили...

Мемориал будет, Владимир Кобчик в этом уверен, ведь мир не без добрых людей. Такими руководителями ветеранской организации называют первого заместителя главы Киевской горадминистрации Анатолия Голубченко, начальника управления строительства «Ватутинскинвестбуд» Анатолия Петровского, главу администрации Деснянского района Юрия Захаричева.

«Есть три памятника чернобыльцам, к сооружению которых наша организация приложила усилия, — говорит Владимир Петрович. — Это на Митишинском клад-

Минута молчания

Фото Александра КУПНОГО

Елена и Владимир КОЛЕСНИКОВЫ, бывшие работники Чернобыльской атомной, во время посещения родной Припяти

бище в Москве, мы участвовали в конкурсе по отбору скульптурной группы. На проспекте Мира в Киеве, куда возлагают цветы руководители нашей страны в день Чернобыльской трагедии. Я лично привез надгробные плиты с Митишинского кладбища на этот мемориал, их хотели выбросить, когда установили бронзовые барельефы нашим ребятам в Москве. Вдовы взяли с их могил землю. Поклониться праху погибшим мы можем теперь и здесь, на Родине».

Наш разговор с Владимиром Кобчиком состоялся во время поездки ветеранов ЧАЭС по случаю 30-й годовщины пуска первого блока Чернобыльской атомной станции. «Мы едем на этот праздник со слезами на гла-

зах, — говорил он. — Ведь предприятие, которому отдали лучшие годы своей жизни, вот уже восемь лет как фактически отказалось от нас. Даже если станция на бюджетном финансировании, все равно хоть какая-то сумма должна выделяться, чтобы поддерживать своих бывших работников. Но несмотря на то что мы работаем, стараемся по мере возможностей поддерживать друг друга, находить средства на лечение, оздоровления чернобыльцев и членов их семей. Пока мы живы, будем бороться за нашу социальную защиту. И про вдов, и про детей не забудем. И мемориал построим!».

Людмила ГАПЮК,
Чернобыль—Киев
Фото автора

МІЖНАРОДНЕ АТОМНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Совершенствовать подготовку всего персонала АЭС

В рамках программы сотрудничества между концерном «Росатом» и НАЭК «Энергоатом» в октябре на Хмельницкой АЭС состоялось совещание начальников учебно-тренировочных центров (УТЦ) АЭС Украины и учебно-тренировочных пунктов (УТП) АЭС России. В совещании участвовал и наш собеседник — начальник УТЦ Запорожской АЭС Дмитрий Сухоставец.

Как всегда на подобных встречах, которые проходят в рамках сотрудничества, участники обменивались опытом.

С украинской стороны отмечалось, что за последнее время в вопросах разработки программ подготовки ремонтного персонала достигнут значительный прогресс. И, как подтвердил Дмитрий Сухоставец, это действительно так. В первую очередь это заметно по учебно-тренировочному центру ЗАЭС. За несколько лет с помощью международных программ ТАСИС и МАГАТЭ подготовка персонала (в части разработки учебных материалов и оснащения учебного процесса техсредствами) на ЗАЭС поднялась на более качественный уровень. К тому же, на станции хорошая база подготовки ремонтников — учебно-технологический комплекс, который насчитывает семь лабораторий. Также было отмечено, что на АЭС Украины уделяется особое внимание подготовке персонала по вопросам продления сроков эксплуатации энергоблоков, и сейчас разрабатывается программа перспективного развития системы подготовки персонала НАЭК «Энергоатом» на 2008—2012 годы.

Что касается российской стороны, то было рассказано о системе подготовки поддержания и повышения квалификации руководи-

телей, которая у них внедрена и эффективно используется. Немного вперед ушли российские энергетики и в области разработки документов по опережающей подготовке персонала для новых блоков. Интересным был доклад начальника УТП Волгодонской АЭС (к слову, бывшего нашего работника) Александра Зыкова. Для Волгодонской АЭС эта тема очень актуальна, так как сейчас там разворачиваются работы по достройке 2-го энергоблока. По всем существующим требованиям, персонал необходимо подготовить с опережающим темпом. То есть к началу пуско-наладочных работ все должны быть аттестованы.

В целом доклады, представленные на совещании, содержали важные для обеих сторон вопросы обеспечения подготовки персонала АЭС. Но были определены и приоритетные направления. Это повышение уровня безопасности эксплуатации АЭС Украины и России путем совершенствования подготовки персонала различных категорий. Развитие системы подготовки руководителей для атомной станции высшего и среднего звена управления. Разработка и внедрение технических средств обучения, в том числе тренажеров и различного типа компьютерных средств обучения. Здесь большая надежда возлагается на учебно-тренировочный центр Запорожской АЭС. Когда завершится его строительство, вопрос будет закрыт не только для украинской, но и для российской стороны.

По результатам совещания его участники получили соответствующие рекомендации.

Лариса ЛЕВИЦКАЯ

ПЕРЕВІРКА НА БЕЗПЕКОВУ ГОТОВНІСТЬ

На Хмельницькій АЕС — місія OSART

Група експертів OSART (Operational Safety Review Team) МАГАТЄ протягом трьох тижнів здійснюватиме перевірку експлуатаційної безпеки станції. Команду очолюють два професійні інспектори МАГАТЄ. Інші учасники групи — це фахівці з атомних електростанцій з усього світу.

Команда OSART розглядає дев'ять спеціалізованих напрямів діяльності станції, у разі потреби надасть рекомендації з підвищення безпеки, а також пропозиції щодо оптимізації безпеки та поліпшення експлуатаційних характеристик. Крім цього, команда зупиниться на прикладах позитивної практики, якою можна обмінуватися на міжнародному рівні.

Результати перевірки буде надано уряду України, а відповідний звіт — Міністерству палива та енергетики України.

Противарійне тренування на Южно-Українській АЕС

Його темою була «Промислова радіаційна аварія через течу теплоносія першого контуру в другий з пожежею газового маслобака». У тренуванні взяли участь особовий склад Южноукраїнського загону державної пожежної охорони №1 (ЗДПО-1), а також підрозділ МНС України, розташований у 30-кілометровій зоні.

Головна мета заходу — відпрацювання взаємодії підрозділів АЕС та МНС, перевірка готовності персоналу самостійно, швидко та правильно ідентифікувати аварійний режим і вжити необхідних заходів з його ліквідації.

Тренування проходило на першому енергоблоці АЕС, який перебуває у плановому ремонті. Практичні дії з ліквідації умовної аварії та умовної пожежі відпрацьовувалися безпосередньо на робочих місцях у вільний від чергування час (за схемою з умовними діями). Будь-які реальні операції з обладнанням на діючих блоках, органах управління комутаційною апаратурою, механізмах і арматурі не проводилися.

Відповідно до технологічного сценарію тренувань, на станції відбулася умовна аварія з радіаційними наслідками та пожежею. Головне навантаження з ліквідації аварійної ситуації на АЕС несли оперативний персонал і аварійні бригади АЕС, які виконали всі необхідні дії для того, щоб мінімізувати наслідки умовного порушення.

Не менш важлива роль у ліквідації аварії відводилася бійцям пожежних частин ГУ МНС України в Миколаївській області. У гасінні умовної пожежі взяли участь 170 осіб особового складу і 20 одиниць спецтехніки.

Під час тренування було перевірено стан техніки, обладнання, засобів захисту.

Підбиваючи загальні підсумки заходу, керівник тренування головний інженер ВП ЮАЕС В'ячеслав Кузнецов відзначив, що противарійне тренування пройшло на високому рівні, а рекомендації, висловлені протягом обговорення його результатів, сприятимуть посиленню взаємодії між персоналом АЕС та службами МНС України.

МАЙБУТНЄ ЗОНИ ВІДЧУЖЕННЯ: ДУМКИ З ПРИВОДУ

ОПТИМІСТИЧНА ТРАГЕДІЯ ЧОРНОБИЛЬЩИНИ

Минув уже двадцять один рік від дня Чорнобильської катастрофи 26 квітня 1986-го... Вік зрілого повноліття... Скорботна це дата. Та водночас по-своєму і життєствердна. Бо, незважаючи ні на що, на втрати, розчарування, біль, ми все-таки, за великим рахунком, перемогли. Перемогли! Ми вижили, вистояли і, незважаючи ні на що, заливаючи рани, будемо своєю державу, Україну. Так, багато з нас втратили найдорожче, близьких, родичів, друзів, зрештою, власне здоров'я, я розумію тих, хто і нині ночами плаче в подушку за незворотними втратами, але згадаймо — яким Апокаліпсисом нас лякали двадцять один рік тому! Та варто було б нам тоді лише злякатися, на мить запанікувати, і половина б вимерла зі страху лише, або їх просто затоптали б ті, хто рветься будь-що врятуватися, навіть ступаючи по чужих головах.

Ми — перемогли! Так, ми ще довго будемо видихати наслідки цієї катастрофи. Більше того — нехай читачі не сприймають це як блюзнірство чи недорозуміння ситуації і вибачать мені — Чорнобильська катастрофа якоюсь мірою стала і націєтворчим фактом. Бо

красно знають реальний стан речей, зокрема, і рівень радіаційного забруднення, провівши тут попередньо відповідну експертизу, перш ніж вкладати сюди мільйони гривень. А вже лише ціна землі в цьому мальовничому селі на березі Київського моря нині сягає кілька тисяч доларів США за 1 сотку. Звідси, від Страхолісся до Києва, понад 100 км шосейної дороги, а по Дніпру — менше 70 км, година ходу для теплохода на підводних крилах. Тож власники цих палаців розуміють, що всі ці застережливі написи та попередження нині не більше, як відлякування сторонніх, щоб жити не заважали. Про це свідчить і постановою про створення у верхів'ї Київського водосховища, тобто в зоні відчуження, спеціального елітного мисливсько-рибальського господарства (заказника) для „обраних“, щоб заборонити там промисловий вилов риби. А це ж найкращі, найбагатші угіддя Київського моря, нерестилища, тут найбільше і риби, і раків, і дичини різної.

Одвічне колесо Життя. Природа швидко заліковує рани, та й адаптаційні можливості людського організму виявилися значно більшими, аніж передбачали фахівці.

Тож чи не варто припинити програму переселення людей з радіаційно забруднених територій, яка за 21 рік своєї реалізації довела свою неспроможність? Аж не випадково значна частина переселенців повертається до рідних домів, а чимало їх вимерло на нових місцях, не витримавши стресу евакуації. Траплялося й таке, що вивезених із „зоні“ людей селили в місцях, де радіація виявлялася більшою, аніж удома. Якщо зважити, що переселення лише однієї особи коштує офіційно 40 тисяч доларів, то неважко підрахувати, що цій „середньостатистичній людині“ можна влаштувати цілком якісне життя і на забрудненій території за набагато меншу суму. Значна частина (якщо не половина) житла, призначеного для переселенців із радіаційно забруднених територій, використовувалася (і використовується) не за призначенням. Житло часто одержували люди, які не мають на це ніякого права. Ще 1996 року, через 10 літ після Чорнобильської катастрофи, за офіційними звітами, було збудовано вже понад 150 відсотків потрібного для відселення житла, тобто в півтора рази більше, ніж треба. Отже, в кращому разі один будинок чи одна квартира потрапляли за призначенням, а інші — „наліво“. Вигідна обробка, що й казати, якщо зважити, що й досі своєї черги на переселення чекають ще багато тисяч родин з так званих радіаційно забруднених територій.

Рішення про можливу реєвакуацію населення в частині виселених сіл було ухвалено ще восени 1986 року, після докладного обстеження території зони відчуження, коли з'ясувалося, що її радіаційна забрудненість дуже нерівномірна, й значна частина її, зокрема на південь і схід від Чорнобиля, практично „чиста“ й відповідає верхній межі встановлених для цього нормативів. У переліку населених пунктів, придатних для реєвакуації, а простіше кажучи, повторного заселення було шістнадцять сіл Чорнобильщини.

Ще в лютому 1998 року керівництво МНС України однозначно офіційно заявило, що „значна територія зони відчуження цілком придатна для нормального життя, вона практично чиста від радіації“. Від себе додав — з містом Чорнобилем включно. Так вважає група авторитетних вчених-фахівців. Варто було б запозичити досвід сусідньої Білорусі, де, за повідомленням преси, „величезний лісовий район Білорусі, заражений у ході аварії чорнобильського реактора, став місцем енергійної заготовки палива для електростанції. За угодою між урядами Білорусі і США тут буде побудована перша дослідна теплостанція, де пройдуть перевірку нові методи спалювання зараженого палива, які запобігають випаровуванню радіоактивних осадів. Намічено будівництво сотень таких станцій, що дозволить очистити 19000 кв. км зараженого лісу за найближчі 30—40 років“. І нікого не потрібно переселяти — люди

самі переїдуть, якщо добре платитимуть за роботу. Доробольців, які зголосяться повертати цей край до життя, не забракне.

Ще 2000 року група авторитетних фахівців надрукувала в офіційному „Бюлетені екологічного стану зони відчуження та зоно безумовного (обов'язкового) відселення“ №15 однозначний висновок: „...У 2000 році на більш ніж 40% території зони відчуження можуть бути зняті будь-які обмеження, а до 2005 року ця частка досягне 55%. Якщо ж зберегти деякі дуже необтяжливі обмеження і контрзаходи (головним чином сільськогосподарські), то розмір території, непридатної для переселення, „стиснеться“ до 5—10-кілометрової зони навколо ЧАЕС“. („Бюлетень...“, №15, березень, 2000 р., стор. 49). Як писав колись академік Микола Амосов, наслідки Чорнобильської катастрофи були перебільшені, як мінімум, втричі. Здавалось би, все зрозуміло, та поки що знову відчуження не поспішають повертати до нормального життя. Чому?!

На сьогоднішній день до Чорнобильської катастрофи та подолання її наслідків в Україні за два десятиріччя сформувалося два принципово відмінні напрями, які представляють досить-таки потужні угруповання вчених, господарників, бізнесменів, політиків. Перші, наче керуючись приказкою „чим гірше — тим краще“, свідомо перебільшують її наслідки і залякують не лише громадян України, а й світову спільноту постчорнобильськими жахами, поширюючи необ'єктивну, тенденційну інформацію, щоб домогтися нових додаткових асигнувань, пожертв, лобювати вигідні проекти, стараються законсервувати „статус-кво“ в зоні та біля неї, щоб і далі розкратити її, там є ще багато чого вартісного, передусім різні метали, а їх тут десятки тисяч тонн на мільйони. Щороку після перевірок Генеральна прокуратура надсилає відповідні подання до МНС України та в інші інстанції про всілякі „зловживання“ в зоні відчуження, які правильніше було б назвати злочинами, та це мало що дає. Вони не зацікавлені в поверненні зони відчуження до більш-менш нормального життя. Така позиція, на мою думку, підтримує, виснажує економіку України і є антидержавницькою. Другий напрям (я б назвав його об'єктивно-державницьким) представляють теж не менш авторитетні фахівці — їхню позицію (зі своїми пропозиціями) висловлюю я в цій публікації, вона збігається з моїми переконаннями.

На території зони відчуження сотні тисяч гектарів лісу, тисячі гектарів так званих „згарників“. На них — мільйони кубометрів дров (це обгорілі пошкоджені дерева, які викорчовуються і пропадають (гниють!). Чому б не налагодити тут переробку деревини й виготовлення цінного палива у вигляді брикетів — адже сировина тут вистачає. Зрештою, можна просто заготовляти тут дрова (і не лише дрова, а й ділову деревину) за рахунок санітарних рубок догляду. Тут же сировина для паперово-целюлозної промисловості. А все це сотні, якщо не тисячі нових робочих місць, що забезпечить і заселення безлюдних нині сіл передусім південної частини Чорнобильщини, якщо тут створити потужний лісопереробний і лісовідновлювальний комплекс. Я не кажу вже, що майже на всій території зони відчуження і прилеглих землях можна вирощувати ріпак, хміль, льон, різні технічні культури, розводити коней, іншу худобу тощо.

Взагалі в зоні відчуження успішно працює потужне

— Охочих працювати сьогодні в зоні відчуження через накопичені з роками економічні, соціальні і господарські проблеми дедалі меншає, — скрутно говорить інженер-технолог, голова профкому Енерговиробничого комплексу ДП „Чорнобильсервіс“ **Олена ЧЕРНЯВСЬКА** (на знімку — у центрі разом з головою профкому „Чорнобильсервісу“ **Валентином РИЖУКОМ** (ліворуч) та начальником цеху Енергокомплексу **Степаном ФІЛОНЕНКОМ**). — Досвідчені спеціалісти звільняються, а їхні посади на 800—1000 грн. місячної зарплати досі є вакантними. Тому що і така нинішня платня у Чорнобилі почасті мала кількомісячні затримки, не кажучи про інші негаразди зі створенням належних умов праці і побуту вахтовиків.

Чорнобильська територіальна організація профспілки, яку порівняно недавно очолив колишній директор Енергокомплексу, ліквідатор з багаторічним стажем енергійний, грамотний і принциповий Микола Тетерін, руба ставить питання перед Адміністрацією зони відчуження про забезпечення основних соціальних гарантій, обумовлених колективним договором. Зрушення на краше сталися, відзначає О. Чернявська, а головне, принципові і послідовні дії теркому профспілки у відстоюванні законних прав та інтересів працівників активно підтримують трудові колективи Чорнобильської зони. А з профспілкою — це велика сила!

Фотоінформація Миколи ВАРЧИНОГО (м. Чорнобиль)

нації, їх історію формують не лише тріумфи і перемоги, а й трагедії. Думаю, що я, Данило Кулиняк, самовидець тих подій, котрий був на Чорнобильщині і в день катастрофи (приїхав у від'їздження ще 25 квітня в Чорнобиль, а виїздив уже з „зони відчуження“), пропрацювавши там як керівник Чорнобильської групи спеціалізованої історико-культурної експедиції МНС, у перервах між лікарнями не один рік життя, маю моральне право це сказати — найважчі часи вже позаду.

Одним із доказів цього є розкішні котеджі, збудовані не під Києвом, а в селі Страхолісся колись Чорнобильського району, біля загорожі з колоцюго дроту, яка відділяє зону відчуження від звичайного світу. Отже, радіаційна обстановка тут нормальна, можливо, навіть краща, ніж у Києві. Їх власників — київських (та й не лише київських) багатіїв не лякають написи на табличках загорожі на кшталт „Небезпечно! Радіація! Вхід заборонено!“ тощо. Вони ж бо пре-

Можна сказати, що всі ми більшою чи меншою мірою пристосувалися до радіації.

Ау великодні дні наче оживають покинуті й пограбовані села Чорнобильщини. Бо раз на рік тут стає багатолюдно і, як б сказав, навіть весело: на весні, після Пасхи, тут справляють „поминки“, й сюди „на гробки“ з'їжджаються колись евакуйовані люди з усіх країв, щоб віддати належне тим, хто пішов зі світу цього, зустрітися з родичами, друзями, колишніми сусідами. Тоді найбільшійми місяцями в зоні відчуження стають цвинтарі, де за якийсь місяць перебувають тисячі людей. І цей процес триває аж до Зелених свят, до Трійці — тоді в деяких селах Чорнобильщини відбуваються традиційні обряди, що йдуть з дохристиянських часів, — „русалі“, проводи „куста“, нічні гуляння на могилах пращурів. Це незабутні видовище, скажу я вам. Воно й не дивно, якщо згадати, що українське Полісся є центром творення слов'янства, тобто цілої цивілізації. Отож у післявели-

державне підприємство „Чорнобильська Пуща“. Його працівники і ліси охороняють від пожеж та браконьєрів, і санітарні рубки проводять, заготовляючи деревину (а вона тут, як правило, радіацією не забруднена), і нові лісові насадження планують — уже тисячі гектарів засадили. Якщо врахувати, що Україні вкрай бракує лісів (для порівняння — коефіцієнт залісненості України становить 14 відсотків, а у Федеративної Республіки Німеччини — 30), то сотні тисяч гектарів „Чорнобильської Пущі“ для нашої держави не будуть зайвими. Тим більше що ліс — найкращий природний радіопротектор, і доки цюгорічні саджанці стануть повноцінними деревами, треба півсотні років. Тож „Чорнобильська Пуща“ працює і на майбутнє, але для того, щоб підприємство якнайповніше використовувало свої можливості, потрібна хоча б стартова фінансова підтримка держави і від-повідна законодавча база. Тоді в перспективі воно цілком може стати прибутковим господарством. Тим більше що ще 19 квітня 1996 року була ухвалена постановою Верховної Ради України за №127/-96-ВР, в якій, зокрема, вказано: „Підготувати пропозиції щодо реабілітації забруднених територій, поступового повернення їх у народне господарство. Разом з Академією наук України розробити пропозиції щодо перетворення зони відчуження на прибуткову“. Звідтоді минуло одинадцять років, з'являлося ще багато подібних постанов, указів Президента України, та жодних зрушень у бік втілення їх в життя. Найпоказовіший приклад — це нинішня ситуація щодо Державного спеціалізованого виробничого комплексного підприємства МНС України „Чорнобильліс“, рік тому Указом Президента України реорганізованого з розширенням функцій і перейменованого в „Чорнобильську Пущу“. Здавалось б, цей Указ і реорганізація мали б сприяти зміцненню і розвитку цього, не побоююся сказати, чи не головного підприємства в реабілітації зони відчуження. Та, на жаль, вийшло швидше навпаки. Так, фінансування першого півріччя цього року „Чорнобильської Пущі“ ста-

новить лише 86 відсотків від минулорічного. Працівники підприємства отримують лише частину зарплати, та й то з затримками, а вона, середня зарплата на підприємстві, становить лише 1100 гривень. Якась фінансова дискримінація це — навіть формально виділені кошти на пальне і техніку не видають, отож ні на чому працювати. Кажуть люди, що всі ці гроші вже затримували відповідні державні структури для майбутніх виборів. Якщо держава не виплатить „Чорнобильській Пущі“ 2 мільйони гривень на зарплату, то доведеться скорочувати 120 працівників із 424, що залишилися, і підприємство буде просто не в змозі виконувати свої функції. Для порівняння — в сусідній Білорусі в Поліському радіоелектронічному заповіднику при повноцінному забезпеченні на площі 210 тисяч га працює 700 чоловік, а в „Чорнобильській Пущі“ на 240 тисяч га — лише 424 працівники, та й то треба буде ще 120 скорочувати, якщо держава коштів на них не дасть. Як бачимо, на кожного нашого українського лісвіника в зоні відчуження припадає вдвічі більша площа, а отже, і навантаження, аніж на його білоруського колегу. Українським лісвіникам, зобов'язаним охороняти ліси і боротися з браконьєрами, з невідомих причин не видають зброї — як же їм затримувати озброєних злочинців? „Чорнобильська Пуща“ могла б забезпечити мільйон кубометрів дров та інших енергоносіїв, до речі, всі підрозділи цього підприємства ще кілька років тому відмовилися від споживання газу, перейшовши на автономне енергозабезпечення лісопродукцією. За потреби цей досвід можна було б запровадити на всіх об'єктах зони відчуження, відмовившись від газу і зекономивши таким чином сотні тисяч, якщо не мільйони, гривень державних грошей. Але „Чорнобильській Пущі“ треба допомогти, а не заважати, дати можливість розширити, розгорнути господарську діяльність, виробництво, а не навпаки.

Данило КУЛИНЯК

(Закінчення буде)

ДОБРА ПАМ'ЯТЬ

ПОСЕЩАЛ ТЕННИСНЫЙ КОРТ ДО 80 ЛЕТ

В октябре в Днепропетровске на кортах Дворца тенниса КП СК «Прометей» прошел теннисный турнир ветеранов в честь 100-летия со дня рождения Героя Социалистического Труда Михаила Аношкина.

...Теннисный турнир был одним из первых в большой череде мероприятий, посвященных юбилею выдающегося человека. Двадцать семь лет (с 1948 по 1975) проработал он генеральным директором одного из первых

В 1964 году заводскому коллективу физкультуры одному из первых в Украине было присвоено звание спортивный клуб, получивший название «Прометей».

В эти же годы по инициативе Михаила Аношкина были построены двухзальный корпус детской

раты в паре с юным Александром Шипуновым. С ним они часто становились победителями и призерами турнира.

В различные годы участниками днепропетровского ветеранского турнира были известные советские теннисисты Г. Бакшеева, Н. Тухарели, В. Иванова, Т. Соколова, П. Азаров и другие. Частым гостем теннисного дворца был и известный советский спортивный комментатор Н. Озеров.

В 1986 году, во время проведения X юбилейного турнира, с участием Михаила Аношкина была высажена кленовая аллея тенниса. В тот год в турнире принимало участие рекордное количество спортсменов — 130 человек из 22 городов страны.

К сожалению, в перестроечные годы турнир проводился нерегулярно. Да и проводить его стало сложнее. Теннисный дворец не принадлежит заводу — за тренировки и соревнования заводчанам и членам их семей приходится платить из собственного кармана.

Но есть люди, которые не на словах, а на деле помнят и чтят светлую память о Михаиле Прокофьевиче. Это и сменивший его на «боевом посту» Ю. Коровин, и директор ГП «Смоля» В. Комаров, и председатель профсоюзного комитета Т. Федоренко, его товарищ по жизни А. Тамилов и другие.

...Теперь о самом турнире. Участвовать в нем изъявили желание 26 теннисных пар Днепропетровска, Николаполя, Днепропетровска, Кривого Рога, Марганца и др. Украинский турнир приезд команды Уральского электрохимического комбината (СК «Кедр») во главе с председателем спортивного клуба и участником турнира Николаем Бондаренко.

В центре зала огромный портрет Михаила Аношкина с множеством правительственных наград.

предприятий атомной промышленности Советского Союза — Приднепровского химзавода.

Грамотному специалисту, волевому организатору, тонкому политику Михаилу Аношкину в условиях послевоенной разрухи удалось создать новое очень «серьезное» производство и инфраструктуру к нему, освоить сложнейшие урановые технологии, сплотить коллектив высококвалифицированных специалистов и единомышленников и стать на долгие годы его лидером.

Одной из немногих «вольностей», которые мог позволить директор особого режимного предприятия, была забота о всемерном развитии физкультуры и спорта.

Понимая глубокую социальную значимость этого общественного явления, своим личным примером Михаил Прокофьевич увлек заводчан и прежде всего руководителей цехов и служб, инженерно-технических работников к актив-

спортивной школы, 50-метровый плавательный бассейн, гостиница. В спортивном клубе появились первые мастера спорта международного класса, победители мировых и европейских чемпионатов.

Михаил Прокофьевич очень любил футбол. Болельщики называли его «крестным отцом» заводской футбольной команды, которая долгие годы играла в чемпионатах Советского Союза.

В этой команде выросли такие знаменитые футболисты как А. Боговик, А. Снитко, А. Гринько, В. Федоренко, В. Лябик. После Днепропетровска они играли в днепропетровском «Днепре».

В 1973 году спортивная база завода пополнилась уникальным сооружением — трехзальным Дворцом тенниса, который в те годы был одним из лучших в Европе. Сотни горожан приобщились к этому прекрасному виду спорта и отдыха, а десятки воспитанников

ным занятиям физкультурой и спортом.

Сам же спортом увлекся еще в детстве. Отлично играл в футбол, а в 30-х годах, обучаясь в институте, был даже чемпионом Москвы среди студентов по легкой атлетике.

Уже в первые годы существования завода по его указанию строятся простейшие спортивные площадки, на которых при массовом стечении болельщиков разгорались спортивные баталии. Молодежь, которой на заводе было большинство, повалила в спортивные секции и команды.

В 1954 году завод построил красавец-стадион «Победа», который стал центром спортивной жизни Днепропетровска.

теннисной школы стали мастерами спорта, членами сборных команд СССР и Украины, победителями международных соревнований. Ежегодно во дворце проводилось множество престижных турниров.

Теннис стал еще одним увлечением Аношкина. Он регулярно проводил свободное время на корте и в 1977 году предложил организовать Всесоюзный турнир ветеранов. Разослали приглашения, на которые откликнулись теннисисты многих городов Украины, Ленинграда, Тбилиси, Минска и др.

Участником первого турнира был и семидесятилетний Михаил Прокофьевич. А вообще он посещал корт до 80 лет. Любил иг-

слева на груди — Золотая Звезда Героя Социалистического труда, а справа — небольшой знак — спортивный орден всех советских физкультурников — значок «Готов к труду и обороне».

Участников турнира тепло приветствуют дочери Михаила Прокофьевича — Екатерина Михайловна и Таисия Михайловна, руководители города, дирекции и профсоюзного комитета ГП «Смоля».

Внуки — Денис и Виктор вручают участникам первого турнира А. Томилову, Л. Малому, Ю. Кальвасинскому, Б. Чернису памятные подарки от семьи. А восьмилетняя внучка Катя делает первый символический удар по мячу. Турнир открыт.

В течение трех дней прошли соревнования в шести возрастных категориях. В самой «молодой» группе (суммарный возраст членов команды до 90 лет) победила пара П. Долбышев—Н. Юдин из Днепропетровска. В группе до 110 лет сильнейшей стала днепропетровская пара А. Бондарь—Б. Головки. Третье место в этой группе заняли уральские теннисисты — Н. Бондаренко—А. Плотников. Два Георгия — Малеванный и Шипунов победили в группе свыше 110 лет.

Упорным и интересным оказался финал в смешанном разряде, в котором встречались днепропетровская семейная пара Степаненко и уральский дуэт — Е. Булыгина—А. Плотников. Победу праздновали наши земляки.

И, наконец, в женском парном разряде победила украинско-российская интернациональная пара Ю. Мосьпан—Е. Булыгина. На славу постарался организационный комитет турнира, который возглавляла профсоюзный лидер Тамара Федоренко. К турниру была выпущена красочная афиша, памятные вымпела, программки.

Участников разместили в комфортабельной гостинице. Для гостей была организована экскурсия по городу и на Петриковский завод народного творчества.

Всех победителей наградили красивыми кубками, медалями и значками с символикой Атомпрофсоюза. Кстати он был одним из спонсоров турнира.

Специально к открытию турнира местным поэтом и композитором Ю. Гитиным был выпущен компакт-диск, посвященный ветеранам днепропетровского тенниса, презентация которого состоялась на праздничном ужине...

...Со словами благодарности развезжались по домам участники турнира, с единственной просьбой не забывать Михаила Прокофьевича Аношкина — Человека с твердой рукой организатора и руководителя с искренним и добрым сердцем.

Николай МЕРКУШЕВ

Фото Василия КИСИЛЕВА, председателя профкома ГНВП «Цирконий»

ТВОРЧИСТЬ АТОМНИКОВ

«КАПУСТНИК с УТиЗинкой»

Корреспондент всегда ищет новость и желательно свежую. Такой новостью стал неожиданно попавший в руки небольшой сборник под названием «Капустник с УТиЗинкой, или Рецепты хорошего настроения».

Книжечка оказалась оригинальной по форме и забавной по содержанию, потому что состояла «из сохранившихся архивных записей разных лет и сочинялок к разным случаям». Ну, скажем, к тем же праздникам, среди которых, как выяснилось, утизовцы почитают больше всего Новый год, День энергетика и День нормировщика. А «разные случаи» — это посвящения коллегам в песенной форме (кстати, очень добрые и теплые), которые лучше даже не читать, а сразу же воспроизводить на рекомендованный мотив. Получается смешно. В сборник кроме всего прочего вошли: «Пісня молоді дівчини, яка працює перший тиждень на ЗАЕС», «Попурри» и классика управления труда и заработной платы (УТиЗ): «Іде нормувальник...».

Что можно отметить в этих текстах? Пожалуй, одно из самых ценных качеств — мягкий юмор и самоирония. Естественно, красноречиво проходит по сборнику производственная тема, особенно строки, воспевающие труд энергетиков: «Энергетики — народ боевой — легко выполнили план годовой» и т.д., и т.п. После изучения материала стало ясно, что пора идти за комментарием.

«Началось даже не с песни, — сказала мне руководитель УОНИОТ Наталья Кулибова. — Мы давно поняли: собираться на праздники, чтобы просто попить чайку с тортом, довольно скучно. А поздравлять кого-то дежурными словами — тоже не то. И так как творческие кадры у нас всегда имелись в избытке, мы начали сочинять сценарии, делать розыгрыши, переиначивать известные песни, то есть занялись самостоятельным творчеством».

К вопросу о главных сочинителях. Авторы текстов оказалось много — чуть ли не половина подразделения! Материала за 20 лет накопилось столько, что возник резонный вопрос: что ж это все так и будет «пылиться по компьютерам»? Из огромной

стопки текстов отобрали для сборника более-менее достойное и понятное широкому кругу читателей, сгруппировали по темам.

И книжечка вышла. Хотя тиражом и небольшим, тем не менее каждый работник подразделения смог получить ее в подарок. Рассказывая об этом, Наталья Романовна предостерегла: «Вы только не представляйте наш сборник читателю как какой-то шедевр или очень большое событие. Люди прочтут и подумают: «Да мы ведь то же самое делаем!» А мы об этом и сами знаем, как и то, что в других подразделениях подобного рода «сочинилки» бывают и тоньше, и интереснее. Только жизненный опыт показывает, что сценарии, которые пишутся просто по поводу или к концертам, после того как раз отыграются, уходят куда-то в архив. И вот с мыслью о будущем мы все-таки попытались этот накопленный багаж скомпоновать».

Кстати, в управлении нормирования на подходе уже и второй сборник. Они задались целью — и сделали. Вот и вы теперь попробуйте. И тогда, думается, история вашего подразделения — о том, как здорово умели работать и не менее здорово умели отдыхать — просто так не исчезнет.

Ирина ВОЛОДИНА
Фото автора

НОВИНИ ЮУАЕС

Охрана труда — это работа с людьми

Эти слова стали первыми в приветственном слове начальника отдела охраны труда и пожарной безопасности ГП НАЭК «Энергоатом» Александра Григоренко в ходе двухдневного совещания по обмену опытом в области охраны труда между специалистами Национальной атомной энергогенерирующей компании и концерна «Росэнергоатом».

Совещание проходило на Южно-Украинской АЭС. Его участники — представители дирекций двух компаний, соответствующих служб и отделов всех действующих украинских атомных станций, а также Ленинградской АЭС. На встречу были приглашены специалисты ЮУАЭС, отвечающие за обеспечение охраны труда в основных цехах и подразделениях предприятия.

В рамках Программы сотрудничества НАЭК и «Росэнергоатома» встреча, посвященная теме охраны труда, проводилась впервые, и, как показал ее ход, серьезно заинтересовала всех участников. Первые вопросы были заданы во время презентационных докладов, а дальнейший разговор проходил уже в форме открытого диалога. Кроме информации об общем состоянии охраны труда на предприятиях украинской и российской компаний, поднимались темы аттестации рабочих мест, профилактической работы по предупреждению производственного травматизма.

Атомные станции Украины в области охраны труда сегодня существенно опережают другие предприятия энергетической отрасли. Компания ведет целенаправленную работу по снижению производственного травматизма (в 2005 году по НАЭК было зарегистрировано 24 случая, в 2006 — 13, за 9 месяцев текущего — 8). Обмен опытом с зарубежными коллегами, по единодушному мнению всех участников встречи, будет способствовать усилению данной работы.

ДОБРОДІЙСТВО ДЛЯ ДІТЕЙ

Оздоровились на Кубе

В этом году профсоюзный комитет и ГП НАЭК «Энергоатом» организовали благотворительные акции для детей из городов-спутников АЭС как никогда. Ребята отдыхали в Санкт-Петербурге, Киеве, Москве, в Крыму. Но самой крупной стала недавняя акция — 16 украинских детей побывали на оздоровлении на Кубе. Причем среди них только трое — дети работников АЭС. Остальные — из малообеспеченных семей, проживающих в городах-спутниках.

Эта поездка носила оздоровительный характер, список формировала медико-санитарная часть. Для ребят поездка была полностью бесплатная. И перелет (а это 14 часов с пересадкой в Париже), и проживание, и обследование оплатил «Энергоатом».

По словам начальника отдела социального развития Елены Ульяновой, которая сопровождала украинских детей по благотворительной программе, кубинские врачи, разработчики уникального медицинского препарата «Меланин», уже 19 лет принимают у себя наше подрастающее поколение. Постоянно там находится около 150 ребят. Эта акция не случайно действует именно на Кубе — там особое отношение к детям.

За 45 дней они прошли обследование (их консультировали ведущие специалисты Гаваны) и, конечно, получили массу впечатлений от экскурсий и экзотической природы.

К слову, сейчас консультацию кубинских врачей можно получить и в нашей стране. В Евпатории, в санатории «Дружба», в рамках сотрудничества между Украиной и Россией открыт консультативный центр, куда будут постоянно приезжать кубинские врачи со своими препаратами.

Лариса ЛЕВИЦКАЯ

СПАРТАКИАДА АТОМПРОФСПІЛКИ

ЗА ПРАВО НАЗЫВАТЬСЯ СИЛЬНЕЙШИМИ

В спорткомплексе ОП ЗАЭС прошел предпоследний тур 14-й спартакиады Атомпрофсоюза, который включал в себя соревнования по волейболу.

За право называться сильнейшими среди волейболистов отрасли состязались 6 мужских и 5 женских команд. Все — сборные атомных электростанций Украины и комбината ВостГОК (Желтые Воды). Как показали проведенные игры, а прошли они на самом деле захватывающе, уровень подготовки спортсменов-атомщиков по-прежнему достаточно высокий, несмотря на то, что они не профессионалы.

Соревнования проводились три дня, были очень насыщенные и интересными. Показательно, что болельщиков собиралось очень много. В первый день на трибунах негде было яблоку упасть. Соответственно высокой была и активность зрителей. Зал просто сотрясался от эмоций. Что, в общем, объяснимо, потому

что, по словам судейства и организаторов, команды показали хороший волейбол.

Команды-лидеры определились сразу. Среди них была и сборная Запорожской АЭС, которая порадовала своих болельщиков победой в первой игре со счетом 3:0. Призерами соревнований среди мужчин стали команды ХАЭС (1 место), ЮАЭС (2 место) и ЗАЭС (3 место).

Среди женских команд по итогам встреч лидерами тоже стали хмельничанки. На 2-м месте — команда ЗАЭС (тренер Наталья Власьева), на 3-м — команда ВостГОКа.

По словам директора спорткомплекса ОП ЗАЭС Виктора Дибровы, перспективы у наших волейболистов есть. Как у женщин, так и у мужчин. Просто пока у нынешнего состава команд недостаточно опыта, не так давно они играют вместе.

Символично, что первые соревнования по волейболу самой первой спартакиады Атомпрофсоюза проходили именно в Энергодаре. Это было 15 лет назад. И те игры были пилотными. Но спортсмены помнят их.

Впереди остался еще один тур спартакиады. Состоится он тоже в Энергодаре, пройдут соревнования по плаванию и мини-футболу.

По их результатам и определится команда-победитель. Как сказал главный специалист по физкультуре и спорту Атомпрофсоюза Украины Николай Меркушев, предварительно назвать потенциального победителя сложно — настолько плотно друг к другу стоят сегодня команды по числу набранных очков. Перед волейболом таблицу возглавляла команда ВостГОКа. Теперь — ХАЭС, у которой 38 очков. Следом, с отрывом в 2 очка, идет команда ЗАЭС, отстывшая ВостГОК на третье место.

Так что у нашей команды есть все шансы стать победителем спартакиады. Ведь дома и стены помогают. А победу в Энергодаре ждут давно. Последние три года победителем спартакиады становилась команда ХАЭС.

Ирина РОМАНОВА
Фото
Николая КУЛАГИНА

„АТОМНИКУ УКРАЇНИ“ ПИШУТЬ

Жовтоводський чудо-Палац

Шановна редакціє! Цьогоріч у листопаді мине 50 років, коли був збудований Палац культури у м. Жовті Води.

Дуже шкодуємо, що пізно схаменулися і не надіслали матеріали до комісії з відбору „Сім чудес України“.

Наш палац — унікальна споруда ХХ сторіччя, міг би бути на рівні, скажімо, з Одеським оперним театром та іншими номінантами всенародної акції з виявлення найвидатніших рукотворних пам'яток нашої держави.

З повагою
Анатолій ШЕВЧЕНКО,
м. Жовті Води

Від редакції: Про Палац культури в Жовтих Водах „Атомник України“ розповідав у вересні минулого року (див.

№36). Нагадаємо читачам, що побудовано його за проектом відомого архітектора Олександра за досить короткий строк — 2,5 роки. Таких споруд з великим глядацьким залом, чудовою акустикою та зеркальним залом на території СНД є лише декілька. Відкрив храм культури свої двері перед жителями міста 6 листопада 1957 року. І відтоді став справжнім Центром народної творчості, культури і дозвілля. За півстолітнє існування у Палаці культури працювало 15 колективів художньої самодіяльності, з них 8 мають звання „народний колектив“. Це театр, хор „Веселка“, цирк „Юність“, ансамбль танцю „Світанок“, духовий оркестр, фольклорні ансамблі „Горлиці“ і „Знахідка“. Тут регулярно працюють різноманітні клуби і секції, з яких 11 — за інтересами, приїзять з

концертами і виставами столичні театральні і мистецькі колективи країни та зарубіжні майстри сцени.

Тож жовтоводський чудо-Палац служить людям добром, збагачує їхні душі і серця, що притягує не менше, ніж історико-архітектурні пам'ятки з офіційним відтепер статусом семи чудес України. Назвемо їх. Це Києво-Печерська лавра, де, зокрема, коштом славетного гетьмана Івана Мазепи зведено Надбрамну церкву, Софія Київська, заповідники „Софіївка“ в Умані, „Кам'янець“ на Хмельниччині, Херсонес Таврійський у Криму, острів Хортиця в Запоріжжі та Хотинська фортеця на Буковині.

Слід додати, що попереду новий конкурс, який має визначити сім чудес природи України, нашої мальовничої рідної землі.

ДОБРОГО ЗДОРОВ'Я

ЛЕЧЕНИЕ БЕЗ ТАБЛЕТОК

Многие наши современные начинают понимать — одними таблетками и физпроцедурами исцелиться невозможно. Если обратиться к истории, то еще в древности лекари использовали лекарственные растения, драгоценные камни, очистительные и водные процедуры, глину и грязь, а шаманы и знахари на разных континентах нашептывали, создавали вибрацию, пытались активизировать нематериальные силы, могущие побороть хвори...

В конце XX в. многие старинные методы снова вошли в моду, стали находить широкое применение в США и Западной Европе. Врачи-натуропаты появились и в Украине. Среди первых — Елена Свитко, прекрасный знаток как украинской народной, так и западноевропейской и тибетской нетрадиционной медицины. Елена Витальевна выросла в семье ученых: отец — академик, мама — врач-микробиолог, занималась разработкой антибиотиков. Елена Свитко окончила биологический факультет Киевского университета им. Т. Шевченко, по окончании начала работать в Центральном ботаническом саду. Известно, что там работала группа знатоков лекарственных растений, а также был отдел нетрадиционных методов диагностики и терапии под руководством В.В.Кривенко. Она и стала первым наставником-натуропатом для Елены Витальевны.

Итак, натуропатия — это лечение с применением разнообразных даров природы, а также рациональное питание, здоровый образ жизни и достижение душевной гармонии.

Знакомство с натуропатией начнем с нескольких рецептов народной медицины. Издавна украинцы пили свекольный квас. Некоторые специалисты считают — благодаря ему не имели высокого артериального давления.

Вот рецепт приготовления свекольного кваса от Елены Свитко.

2 кг свежей свеклы почистить, порезать большими кусками, плотно наполнить ими трехлитровую банку. Туда же насыпать по 1 ст. ложке соли и сахара. Залить все это охлажденной кипяченой водой, поставить в теплое место. Через три дня (за это время произойдет брожение), процедить квас, поместить его в холодильник. Пить по 100 мл три раза в день в промежутках между едой для очищения печени и рассасывания камней в желчном пузыре. Оставшуюся свеклу можно употребить в пищу в качестве гарнира, добавить ее в борщ.

Сок свеклы особенно полезен при тромбофлебите, склерозе, повышенном артериальном давлении, сгущении крови. Его прием можно сочетать с соками других растений. Например, одуванчика при гепатитах, моркови при холеци-

ститах, корня цикория при циррозе печени.

Многим пациентам-мужчинам нравятся натуропатические рецепты с применением вина и спирта. Однако все это назначается в мизерных количествах. Использовать для приготовления таких настоев и отваров надо высококачественное вино либо хорошо очищенный спирт.

Бальзам для укрепления нервной системы.

40 г травы мелиссы, 40 г мяты перечной, 35 г хмеля, 10 г лаванды, 15 г донника желтого, 20 г корня валерианы, 10 г корня дягиля, 2—3 литра красного вина типа «Кагор», мед по вкусу, специи — корица, ваниль, имбирь по 1 г.

Все ингредиенты мелко измельчим и зальем холодным красным вином, будем варить на водяной бане 2 часа. 12 часов настаивать. Еще раз нагреем, добавим мед, специи и процедим. Принимать по 20 мл с едой длительного времени для полного восстановления душевных сил.

Еще одна особенность врача-натуропата — он дает советы в тех случаях, когда официальная медицина делает фигуру умолчания. Примером служит следующий рецепт.

«Ячмень» на глазном веке — наполните мешочек зеленым чаем. Опустите в кипяток и посчитайте до 60. Прикладывайте в теплом виде несколько раз в день. Вместе с этим принимайте витамины В₂ и В₁₂.

Елена СЕРГИЕВСКАЯ

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України

Видавець: Редакція газети „Атомник України“

Адреса редакції: 01012, Київ, Майдан Незалежності, 2. Газета „Атомник України“

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО

Телефон/факс: 278-88-35

E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня

Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор

Редакція листується з читачами лише на сторінках газети

При передруку посилання на „Атомник України“ обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 4480 від 21.08.2000 року

Газета віддрукована у ВАТ „Видавництво „Київська правда“: 04136, Київ-136, вул. Маршала Гречка, 13.

Замовлення 3866 Тираж 5240

Ціна договірної